

Φριτιλλάρια Ιμπεριάλις-*Fritillaria imperialis* (Αυτοκρατορικό στέμμα)

Το γένος Φριτιλλάρια αποτελείται από εκατό περίπου είδη, που μοιράζονται το βοτανικό τους όνομα *fritillus* με μια πεταλούδα. Όλα αυτά τα είδη βρίσκονται στο βόρειο ημισφαίριο και ιδιαίτερα σε περιοχές γύρω από τη Μεσόγειο. Μόνο ένας περιορισμένος αριθμός έχει καλλιεργηθεί, αλλά το ενδιαφέρον γι' αυτό το γένος είναι συνεχώς αυξανόμενο.

Η Φριτιλλάρια ιμπεριάλις (*imperialis*), είναι από χρόνια το πιο γνωστό είδος φριτιλλάριας και ένα από τα είδη που πρωτοκαλλιεργήθηκαν. Το 16ο αιώνα αυτό το μεγαλειώδες φυτό εμφανίστηκε στην Ολλανδία. Υπάρχουν σπάνιες εικονογραφήσεις Φριτιλλάριας του 1610! Το Αυτοκρατορικό στέμμα ή Κρίνο της Περσίας βρέθηκε σε περιοχές όπως η Τουρκία, το Ιράν, το Αφγανιστάν, το Πακιστάν, το Κασμίρ και τα δυτικά Ιμαλάια. Λέγεται ότι καλλιεργήθηκε σαν φυτό για τροφή. Ο βολβός του έχει δηλητηριώδεις ιδιότητες όταν είναι ωμός, αλλά είναι υγιεινός όταν μαγειρευτεί.

Υπάρχουν δύο είδη αυτού του καλλίμορφου φυτού, που έχουν συνδέσει το όνομά τους με τους παραδοσιακούς κήπους αγγλικού τύπου. Αυτά έχουν κρεμαστά άνθη που σχηματίζουν κύκλο γύρω από το στέλεχος και έχουν ένα στέμμα από φύλλα πάνω από τα άνθη. Η πορτοκαλοκόκκινη ποικιλία *Auriga* που είναι και η πιο παλιά και η λεμονοκίτρινη ποικιλία *Lutea*.

Πολλές φριτιλλάριας έχουν μια έντονη μυρωδιά την οποία πολύς κόσμος την βρίσκει δυσάρεστη. Η οσμή της φριτιλλάριας ιμπεριάλις (της οποίας ο βολβός μυρίζει σαν ελέφαντας ή σύμφωνα με άλλους σαν αλεπού) μπορεί να γίνει αντιληπτή την άνοιξη ακόμα και αν έχει φυτευτεί σε μισό μέτρο βάθος! Ακόμα και το νέκταρ των λουλουδιών λέγεται ότι είναι εμετικό. Η φριτιλλάρια περιέχει το αλκαλοειδές ιμπεριαλίνη που εντοπίστηκε από τον Fragner το 1888, με απόσταξη των βολβών με χλωροφόρμιο. Αυτό το αλκαλοειδές και τα άλατά του είναι έντονα πικρά και καρδιακά δηλητήρια. Δεν υπάρχουν ιατρικές χρήσεις αυτού του φυτού.

Η Φριτιλλάρια ιμπεριαλς, είναι γνωστή στην γλώσσα Farsi -διάλεκτος του Ιράκ- με το όνομα "τα δάκρυα της Παναγίας". Η χριστιανική παράδοση αναφέρει ότι απ' όλα τα λουλούδια μόνο το περήφανο αυτοκρατορικό στέμμα αρνήθηκε να γείρει το κεφάλι του από λύπη κατά τη διάρκεια της σταύρωσης. Σαν επακόλουθο από τότε σκύβει και θρηνεί συνεχώς.

Η φριτιλλάρια ιμπεριαλς μπορεί να φτάσει το 1.5m ύψος. Φυτέψτε αυτούς τους βολβούς νωρίς το φθινόπωρο αμέσως μόλις τους αγοράσετε. Αυτό είναι απαραίτητο γιατί οι ρίζες συνεχίζουν να αναπτύσσονται ακόμα και όταν ο βολβός βρίσκεται συσκευασμένος και αυτό μπορεί να προκαλέσει ζημία στη διάρκεια του φυτέματος. Το χώμα πρέπει να ποτίζεται τακτικά αλλά και να στραγγίζει καλά. Αν έχετε βαρύ χώμα προσθέστε λίγη άμμο. Αν τα φυτά βρουν τις κατάλληλες συνθήκες θα συνεχίζουν να ανθίζουν χρόνο με το χρόνο στην ίδια θέση, ειδικά σε κρύες περιοχές. Ωστόσο μερικές φορές μπορεί ένα στέλεχος να αναπτυχθεί χωρίς να ανθίσει. Σ' αυτήν την περίπτωση φυτέψτε καινούριους βολβούς σε διαφορετικό μέρος, κατά προτίμηση ανάμεσα σε φυτά εδαφοκάλυψης.